

Alimenty na dorosłe dzieci i od dorosłych dzieci dla rodziców

Materiał informacyjny

Informacje dotyczące zasad ogólnych uzyskiwania alimentów oraz osób do nich uprawnionych, zostały opracowane w odrębnych materiałach. Najbardziej problematyczne są możliwości uzyskania alimentów przez dorosłe dzieci od swoich rodziców, oraz przez rodziców od swoich dorosłych dzieci.

Alimenty na rzecz dorosłych dzieci

Należy pamiętać, iż przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie regulują do terminu do jakiego rodzice są zobowiązani płacić alimenty na rzecz swoich pełnoletnich dzieci. Takiego ograniczenia nie zawiera również wyrok zasądający alimenty. Alimenty określone wyrokiem sądu mogą być uchylone jedynie w tej samej drodze – postępowania sądowego. Dopóki nie zostanie on uchylony, nie ma możliwości samowolnego zaprzestania ich regulowania. Dopiero sąd może ustalić, że są one nienależne. Wymaga to skierowania do sądu pozwu o uchylenie obowiązku alimentacyjnego. Oczywiście mogą zdarzyć się sytuacje, w których z uwagi na bardzo ciężki stan zdrowia, dziecko nie jest w stanie się samodzielnie utrzymać i obowiązek alimentacyjny może w tym przypadku trwać do końca życia.

Obowiązek alimentacyjny wygasa natomiast w momencie, gdy dziecko zawrze związek małżeński. Wtedy obowiązek alimentacyjny obciąża w pierwszej kolejności jego małżonka. Inną kwestią jest fakt, iż świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego wypłacane są do momentu, gdy dziecko ukończy 25 rok życia (tylko gdy jednocześnie podejmuje naukę). **Obecnie trwają prace nad nowelizacją kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, który przewiduje wyznaczenie granicy wiekowej – 25 lat (dla osób nieposiadających orzeczenia o niepełnosprawności).**

Żądanie alimentów przez pełnoletnie dzieci jest możliwe, gdy nie są one w stanie samodzielnie się utrzymać mimo własnych starań. Między innymi, momentem granicznym jest fakt zdobycia przez dziecko uprawnień do wykonywania zawodu. Z uwagi na fakt, iż kodeks nie określa wprost tego momentu, sąd za każdym razem ocenia indywidualnie okoliczności wskazane w postępowaniu.

Przykłady, które mogą być uznane za powód do wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

- podjęcie studiów zaocznych, niekolidujących z zatrudnieniem
- założenie własnej rodziny, urodzenie własnego dziecka
- podjęcie studiów na kolejnym kierunku studiów
- posiadanie własnego majątku, pozwalającego na własne utrzymanie
- częste zmiany kierunków studiów bez ich ukończenia
- sprzeczność żądania z zasadami współżycia społecznego, np. żądające alimentacji dziecko jest sprawcą przemocy wobec rodziców
- niepodejmowanie zatrudnienia mimo ukończenia nauki
- zmiana sytuacji majątkowej po stronie rodzica, niepozwalająca na regulowanie alimentów, np. poważna choroba

Alimenty na rzecz rodziców

Kodeks rodzinny i opiekuńczy dopuszcza również możliwość żądania alimentów przez rodziców od swoich dorosłych dzieci. Jest to możliwe w sytuacji, gdy rodzice nie są w stanie samodzielnie się utrzymać, a dzieci mają możliwości taką pomoc świadczyć. Rodzic musi wykazać, że znajduje się w niedostatku. W niedostatku znajduje się ten, kto nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w całości lub w części.

Możliwe jest oddalenie powództwa na rzecz rodziców w przypadku, gdy:

- nie znajdują się w niedostatku,
- znaleźli się w niedostatku z własnej winy,
- nie regulowali alimentów na rzecz dzieci, gdy były one niepełnoletnie, nie wykonywali prawidłowo swojej władzy rodzicielskiej, nie utrzymywali kontaktów z dziećmi,
- żądanie jest nieuzasadnione z punktu widzenia zasad współżycia społecznego.